

Het ministerie van OCW
T.a.v. de Staatssecretaris van OCW, de heer drs. S. Dekker
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

inlichtingen Annet Kil - Albersen
telefoon 030 - 230 69 60
e-mail
a.kil-albersen@onderwijscooperatie.nl
bijlage(n) 1
briefnummer OC 16.02.009

datum 22 april 2016

Onderwerp: Procesvoorstel Onderwijs2032

Geachte heer Dekker,

Allereerst waarderen wij het door u gestelde vertrouwen in de beroepsgroep en de Onderwijscoöperatie (OC) als representant daarvan. Wij pakken dit vertrouwen met beide handen aan. In deze brief maken we u deelgenoot van onze visie op die rol en de wijze waarop we daar invulling aan willen geven.

De vraag welke kennis en vaardigheden leerlingen in het primair en voortgezet onderwijs moeten hebben om klaar te zijn voor hun toekomst vormde het vertrekpunt van het platform Onderwijs2032. Aan deze vraag en het daaruit voortgekomen advies Schnabel hecht de Onderwijscoöperatie veel belang. Immers, iedere dag zijn leraren bezig met de vraag of zij hun leerlingen goed voorbereiden op de toekomst. Elke dag en elk lesuur geven zij vanuit deze vraag invulling aan het curriculum.

De verdiepingsfase

Op verschillende manieren zijn de afzonderlijke lidorganisaties van de Onderwijscoöperatie omgegaan met (het proces tot) het advies Schnabel. Dé mening van dé leraar bestaat niet en wij hechten waarde aan een sterke beroepsgroep, waarbinnen ruimte is voor een professionele dialoog. Om die reden hebben wij het inlassen van een tussenfase in het traject Onderwijs2032 voorgesteld. We hebben gemerkt dat het begrip 'tussenfase' veel discussie oproept. Daarom gebruiken wij vanaf nu graag de term 'verdiepingsfase'. Het gaat ons namelijk niet om 'op de rem te gaan staan', maar wel om een breed gedragen curriculum vanuit een betrokken beroepsgroep.

De richting: advies Schnabel verbreden en verdiepen

In de verdiepingsfase staan twee vragen centraal. Door de verdiepingsfase in te richten vanuit deze twee vragen ontstaat een stevige basis voor breed draagvlak onder en een sterke rol voor leraren bij de ontwikkeling van het curriculum en dus gerichte en gedragen input voor het ontwerpproces.

Vraag 1:

Geeft het advies van Schnabel de juiste richting voor een nieuw curriculum?

Op dit moment is onduidelijk in hoeverre er draagvlak bij leraren is voor de uitgangspunten die de commissie Schnabel beschrijft. De Onderwijscoöperatie wil dit daarom met leraren bespreken voorafgaand aan het ontwerpproces. Voor een succesvol ontwerpproces achten wij het van groot belang dat leraren uit het gehele funderend onderwijs zich daarbij betrokken voelen en alle leraren in alle sectoren worden meegenomen.

Vraag 2:

Hoe kan en wil de beroepsgroep invulling en uitvoering geven aan een nieuw curriculum?

We gaan in gesprek met leraren over de inhoud, het proces en de randvoorwaarden die nodig zijn om aan curriculumontwikkeling te gaan werken. Uitgangspunt hierbij is dat curriculumontwikkeling een continu proces moet zijn dat richting geeft en ruimte biedt en waarin de beroepsgroep voortdurend evalueert en bijstuurt vanuit een professionele dialoog. Dit betekent dat curriculumontwikkeling een dynamisch proces is.

De Inrichting: de professionele dialoog

In de periode die nu voor ons ligt, is het essentieel dat de professionele dialoog onder leraren over curriculumontwikkeling op gang komt en vanzelfsprekend wordt. Het verbredende en verdiepende gesprek dat wij gaan initiëren legt hiervoor de basis. Een continue professionele dialoog onder leraren is een noodzakelijke voorwaarde om een landelijk gedefinieerd kerncurriculum, waar leraren zich mede-eigenaar van voelen, in te kunnen voeren. De Onderwijscoöperatie en haar participerende lidorganisaties willen zoveel mogelijk leraren betrekken bij de verdere discussie over Onderwijs2032 en de vraag hoe de ontwikkeling van het curriculum kan worden ingevuld.

Via deze professionele dialoog halen we tevens de concrete reflectie van leraren op over wat zij nodig hebben om hun rol en positie in het continue curriculumontwikkelingsproces goed op te pakken, wat het voor hen als leraar betekent, wat hen daarin stimuleert of wat juist belemmerend werkt.

We constateren ook dat er leraren zijn die al kennis en ervaring hebben opgedaan met het proces van curriculumontwikkeling, daar met elkaar al vorm aan geven, en die zeer gedreven zijn om de verbinding te maken met hun werk op schoolniveau en het landelijk te ontwikkelen kerncurriculum. Dat enthousiasme willen we vasthouden en tot zijn recht laten komen.

De dragende organisaties die samen de Onderwijscoöperatie vormen zullen hun achterbannen betrekken en consulteren. Ook niet-georganiseerde leraren worden daarbij betrokken. De Onderwijscoöperatie faciliteert deze dialoog via een reeks van bijeenkomsten door heel het land en draagt tevens zorg voor een brede digitale consultatie.

Na de richting en de inrichting kan het ontwerpproces volgen. Het staat voor de OC vast dat in het vervolgtraject leraren de regie zullen voeren op het inhoudelijk ontwerp.

De OC neemt haar verantwoordelijkheid door het proces van, voor en door leraren te faciliteren en te coördineren. De aan de OC toegedachte regierol ziet de OC als een gedeelde verantwoordelijkheid met de lidorganisaties. Zoals van de OC verwacht mag worden coördineert de OC dit proces in nauwe

samenspraak met leraren. De inhoudelijke regierol wordt als het ware door-gedecentraliseerd naar leraren. De procesregie blijft aan de OC.

De verrichting: het advies voor een ontwerptraject

De opbrengst van deze verdiepingsfase zal worden gevat in een advies richting de staatssecretaris. Ons doel is om met dit advies inzicht te geven in welk draagvlak op vorm en inhoud er is voor een ontwerpfase van het curriculum. Wij willen komen tot een advies waarbij de inbreng van leraren bij de continue professionele dialoog over curriculumontwikkeling en curriculumherijking gewaarborgd is en waarbij deze processen voortdurend geworteld zijn in de dagelijkse praktijk van de leraar. Het is uiteindelijk aan u als staatssecretaris om te besluiten hoe het proces rondom een nieuw landelijk curriculum verder vorm te geven.

Tot slot: het ontwerp van een nieuw curriculum is gebaat bij zorgvuldigheid, betrokkenheid en een breed maatschappelijk draagvlak. We zien deze verdiepingsfase dan ook niet als een exclusief proces voor de beroepsgroep. Het is ons inziens wenselijk als ook de schoolleiders, werkgevers, opleiders, wetenschappers, curriculumontwikkelaars, onderwijsondersteunend personeel en ouders en leerlingen de komende periode een vergelijkbare fase inrichten. De verdiepingsfase van de beroepsgroep kan dan onderdeel gaan uitmaken van een brede verdiepingsfase. Maar de OC en haar lidorganisaties willen en kunnen zich natuurlijk niet de rol aanmeten van regisseur van dit brede proces. De overheid is immers eindverantwoordelijk voor het curriculum en voor het creëren van draagvlak bij verschillende actoren. Wij nodigen de staatssecretaris dan ook uit om samen met actoren een brede verdiepingsfase mogelijk te maken. Om de energie in het proces te houden willen wij de verdiepingsfase zo spoedig mogelijk doorlopen. Wij kiezen daarbij – wijs geworden door eerdere (vergelijkbare) trajecten in binnen- en buitenland waar het ging om het curriculum – voor kwaliteit en niet voor tijd. Wij streven ernaar om de verdiepingsfase uiterlijk 1 november 2016 af te ronden.

Met vriendelijke groet,

Joost Kentson,
Voorzitter Onderwijscoöperatie